

Kathleen Tessaro
Élégance

Karakter Uitgevers B.V.

Élégance

door Genevieve Antoine Dariaux

Het staat in kunstige letters geschreven, en daaronder:

Een complete gids voor iedere vrouw die bij elke gelegenheid goede, gepaste kleding wil dragen.

Dariaux. Ik ken die naam. Zou het de vrouw op de foto in de National Portrait Gallery kunnen zijn? Ik blader het boek door en er stijgt een zwakke jasmijngeur op uit de vergeelde bladzijden. Het is geschreven in 1964 en het lijkt een soort encyclopedie te zijn, met rubriekjes over elk modedilemma van A tot en met Z. Ik heb nog nooit zoiets gezien. Ik blader door, op zoek naar een foto van de auteur. En daar, op de achterkant, worden mijn inspanningen beloond.

Zo te zien is ze achter in de vijftig, met klassieke, regelmatige gelaatstrekken en stevig in de lak zittend wit haar – het haar van Margaret Thatcher voordat het een eigen leven ging leiden. Maar dezelfde zwarte, intelligente ogen stralen me toe; ik herken de karakteristieke, hooghartige uitdrukking van haar mond en daar, oplichtend op de nauwsluitende zwarte jumper die ze aanheeft, haar handelsmerk: het perfect bij haar kleding passende parelsnoer. ‘Madame Genevieve Antoine Dariaux’, luidt het onderschrift. Ze kijkt niet recht in de camera met die betoverende openheid van het andere portret, maar eroverheen, alsof ze te beleefd is om onze blik te tarten. Nu ze ouder is, is ze natuurlijk ook discreter, en discretie is tenslotte de hoeksteen van elegantie.

Ik blader gretig terug naar het voorwoord.

Elegantie is zeldzaam in deze moderne tijd, wat vooral te wijten is aan het feit dat het precisie, aandacht voor details en een zorgvuldige ontwikkeling van een verfijnde smaak in alle vormen van stijl en gedrag vergt. Het komt de meeste vrouwen kortom niet aangewaaïd, en dat zal ook nooit gebeuren.

Desondanks wijd ik me, als directrice van de Nina Ricci Salon in Parijs, al dertig jaar geheel aan het adviseren van onze cliëntes, die ik help bij het uitzoeken van wat hun het meeste flatteert. Sommigen hebben een exquisite schoonheid en behoeven mijn assistentie niet. Ik bewonder hen genietend, zoals men een kunstwerk genietend bewondert, maar zij zijn niet mijn meest gekoesterde cliëntes. Nee, degenen die mij het liefst zijn, zijn degenen die noch de benodigde tijd, noch de benodigde ervaring hebben om in de kunst van het goed gekleed gaan te slagen. Voor die vrouwen ben ik bereid mijn voorstellingsvermogen binnenstebuiten te keren. Lijkt het u iets om een spelletje 'My Fair Lady' met me te doen? Als u ook maar een beetje vertrouwen in me hebt, laat mij u dan een aantal praktische ideeën aan de hand doen met betrekking tot een van de zekerste manieren om het beste van uzelf te maken: elegantie, uw eigen elegantie.

Ik heb eindelijk mijn heilige graal gevonden.

Het is pas vier uur, maar als ik uit de winkel kom, begint het al donker te worden. Ik zigzag door de straten; door Bell Street, over Marble Arch en St James's en dan Westminster in, met mijn magische pakje tegen mijn borst gedrukt.

De Big Ben slaat op de achtergrond als ik de deur openduw en

word verwelkomd door het geluid van de stofzuiger.

Mijn echtgenoot is thuis.

Iets aan het hardnekkige, uitputtende, onophoudelijke karakter van het huishouden wekt een diepe innerlijke onverzettelijkheid bij hem op (wie hem alleen kent als rijzende ster van het Londense toneel is in feite blind voor zijn meest verbijsterende talenten). Elke dag opnieuw strijdt hij dapper en met hernieuwde vastberadenheid tegen de vijanden vuil, wanorde, rommel en verval. Vindingrijke ziel die hij is, kan hij elk soort ordeloosheid tot een schone, bewoonbare omgeving omtoveren, meestal binnen een halfuur.

Hij hoort me niet binnenkomen, dus steek ik mijn hoofd om de hoek van de deur van de woonkamer, waar hij als een razende de stofzuiger over de parketvloer stuwt (hij beweert het stof erop te kunnen zien neerdalen, zo opmerkelijk is zijn gevoeligheid voor dat soort dingen), en roep naar hem.

‘Hé!’

Hij zet de stofzuiger uit en leunt op de stang, met hetzelfde mannelijke gemak waarmee een televisiecowboy op een hek kan leunen. Hij voelt zich in zijn element als hij de wereld op orde brengt.

‘Ook hé. Wat heb je gedaan?’

‘Ach, niets, eigenlijk,’ jok ik, het in bruin papier verpakte boek achter mijn rug verstoppend. In het aangezicht van het moordende huishoudschema van mijn echtgenoot lijkt een middag snuffelen in winkels vol oude boeken een soort verraad.

‘Heb je die lampenkap teruggebracht?’

‘Eh, ja...’ bevestig ik, ‘maar ik kon niets beters vinden, dus hebben ze me een tegoedbon gegeven.’

Hij zucht, en we kijken allebei treurig naar de witmarmeren lampvoet die Mona ons een maand geleden heeft gegeven.

Elk huwelijk kent bepaalde bindende factoren. Het zijn de

levensechte, onuitgesproken krachten die de huwelijkspartners aan elkaar gehecht houden, dag in, dag uit, jaar na jaar, veel sterker dan de huwelijksgeefte zelf, in weerwil van eindeloze beproevingen en tegenslag. Voor sommige mensen zijn het hun maatschappelijke ambities, voor anderen hun kinderen. In ons geval moet het streven naar de volmaakte lampenkap maar genoeg zijn.

Wij zijn aan elkaar gebonden, mijn echtgenoot en ik, door een totale, niet-aflatende betrokkenheid bij de inrichting van ons huis. En die lamp is de criminele, drugsverslaafde tiener die ons huise-lijk geluk dreigt te verzieken door te weigeren bij welke kant-en-klare lampenkap uit een winkel met redelijke prijzen dan ook te passen. Hij is ook ongelooflijk zwaar en onmogelijk op te tillen. We lijken gedoemd eenzelfde lot te ondergaan als Sisyphus: lampenkappen aanschaffen die we tot in alle eeuwigheid de volgende dag naar de winkel zullen blijven terugbrengen.

Mijn echtgenoot schudt zijn hoofd. ‘We zullen naar Harrods moeten,’ zegt hij ernstig.

Harrods is altijd een laatste redmiddel. Bij Harrods zullen ze geen ‘redelijk geprijsde’ lampenkappen hebben.

Dan klaart zijn gezicht op. ‘Maar weet je wat?’ voegt hij eraan toe. ‘Je kunt met me meegaan als je wilt, dan maken we er een dagje uit van.’

‘Leuk,’ zeg ik met een glimlach.

Lampenkappendag... dat wordt vast net zo’n evenement als het Grote Tuinhek Uitje en de Middag van de Miljoen Douchekoppen. ‘Dat laat ik me niet ontgaan.’

‘Goed zo.’ Hij wrikt een raam open en snuift genietend een vlaag koele lucht op. ‘Je zult vast wel blij zijn om te horen dat ik hier tijdens jouw afwezigheid aanzienlijk meer succes heb gehad.’

‘O ja?’

‘Weet je nog, die duiven die in de regenpijp vlak boven het slaapkamerraam nestelen?’

‘Ja...?’ lieg ik.

‘Nou, ik heb prikkeldraad om de pijp gewikkeld! Die zien we niet meer terug!’

Ik probeer nog steeds die duiven te plaatsen. ‘Wat goed van je!’

‘En dat is nog niet alles. Ik heb ook een paar fantastische ideeën voor de afwatering van het tuinpad, die ik vanavond tijdens de pauze ga uittekenen. Misschien kan ik ze je na de voorstelling laten zien?’

‘Klinkt fantastisch. Hé, ik ga hiernaast zitten lezen. Kom je nog even langs voordat je weggaat?’

Hij knikt en neemt tevreden de woonkamer in zich op. ‘Het valt allemaal op zijn plaats, Louie. Ik bedoel, het begint echt vorm te krijgen hier. Alleen die lampenkap nog.’

Ik zie hem de stofzuiger weer aanzetten.

Er is altijd nog één lampenkap, nog één authentiek uitzijnde imitatie Georgian hardset, nog één jute traploper met antislip-rug. Net als Daisy’s groene licht in *The Great Gatsby* lokken die zaken ons met de belofte van definitief, duurzaam geluk, maar blijven ze op de een of andere manier altijd buiten ons bereik.

Ik trek me in de slaapkamer terug, doe de deur achter me dicht, schop mijn schoenen uit en nestel me op bed.

Het bed is enorm. Eigenlijk zijn het twee eenpersoonsbedden die in het midden aan elkaar zijn vastgemaakt. ‘Ritsvast’, noemde de verkoper bij John Lewis het. We moesten een bed hebben dat zo groot was dat we elkaar ’s nachts niet stoorden; mijn echtgenoot woelt als een hond en ik kan niet tegen geluid of wat voor bewegingen dan ook.

‘Weet u wel zéker dat u bij elkaar wilt slapen?’ vroeg de verkoper toen we hem uitlegden wat we zochten, maar mijn echtgenoot hield voet bij stuk. ‘We zijn nog maar net getrouwd,’ voegde hij de beledigende man hooghartig toe, een soort onbeteugeld seksleven van pasgetrouwden insinuerend dat maar net binnen de perken

van een tweepersoonsbed van solide makelij paste. Dus nu woelt hij ergens ten westen van me en sluimer ik comateus een kilometer ten oosten van hem.

Ik kruip onder het dekbed en haal het tere boekje uit de bruine papieren zak. Ik sta op de rand van iets heel belangrijks, iets heel echts.

Nu komt het.

Ik sla hoofdstuk een op.

En voor ik het weet, slaap ik al.

Wanneer ik wakker word, is hij al naar de schouwburg. Er ligt een briefje op de keukentafel. *Je snurkte, dus heb je maar niet wakker gemaakt.* Als mijn echtgenoot iets is, is het wel bondig.

Dit is niet goed.

Eerlijk gezegd slaap ik veel te veel: ik word laat wakker, doe middagdutjes en ga vroeg naar bed. Mijn ene voet bungelt altijd in een donkere, warme vijver van bewusteloosheid, steeds bereid de vergetelheid in te glijden. Maar het is een beetje asociaal, al dat slapen, dus doe ik mijn best om het geheim te houden.

Ik maak toast (ik geloof dat ze dat ‘koken voor één persoon’ noemen). Dan klim ik weer aan boord van het bed en probeer zonder boter aan de bladzijden te smeren de eerste letter van het alfabet op te slaan.

A

Accessoires

Men kan het karakter van een vrouw altijd aflezen aan de zorg en aandacht waarmee ze de details van haar kleding overstelpt. De accessoires die bij de kleding worden gedragen – handschoenen, hoed, schoenen en handtas – behoren tot de belangrijkste elementen van een elegante verschijning. Een bescheiden jupon of pakje kan op het oog drie keer zoveel waard lijken door de combinatie met een elegante hoed, tas, handschoenen en schoenen, terwijl een origineel van een couturier veel aan prestige kan inboeten wanneer de accessoires er nonchalant bij zijn uitgezocht. Het bezit van een complete set accessoires in zwart en, zo mogelijk, in bruin is onontbeerlijk, plus nog een paar beige schoenen en een beige rieten handtas voor de zomer. Als aan dit minimale vereiste is voldaan, is bijna elke combinatie aantrekkelijk.

Het zou natuurlijk ideaal zijn om van elke set accessoires twee versies te hebben: een sportieve en een geklede. In dit verband kan ik mezelf er niet van weerhouden lucht te geven aan het ongenoegen dat me bekruipt wanneer ik een vrouw zie die een krokodillenleren handtas bij een gekleed ensemble draagt, alleen omdat ze er een fortuin voor heeft neergeteld. Krokodillenleren schoenen en tassen passen uitsluitend bij reis- en spor-

tieve kleding, en dit gerespecteerde reptiel hoort zich elke middag om vijf uur terug te mogen trekken.

En hier geldt, zoals op elk gebied, dat kwaliteit de doorslag geeft. Wees streng voor uzelf. Spaar. Bezuinig desnoods op eten (geloof me, het zal u goeddoen!), maar nooit op handtassen en schoenen. Weiger u te laten verleiden door iets wat niet van het eerste garnituur is. Nergens gaat het gezegde 'goedkoop is duurkoop' meer op dan hier. Hoewel ik verre van rijk ben, koop ik al jaren handtassen van Hermès, Germaine Guerin en Roberta. En uiteindelijk heb ik al die goedkope tasjes die ik eerst zo onweerstaanbaar vond, zonder uitzondering weggegeven. Hetzelfde geldt voor goedkope schoenen en handschoenen.

Ik besef dat dit allemaal heel ontoegeefflijk en zelfs heel prijzig klinkt, maar zulke inspanningen zijn een van de sleutels, een van de 'Sesam open u's' die de deur naar de elegantie ontsluiten.

Ik kijk naar mijn eigen handtas, die in een slordige hoop op de vloer ligt. Het is een donkerblauwe Gap-rugzak van het soort dat biscuitkruimels op de bodem lijkt aan te trekken, ook al heb je al maanden geen biscuitje meer gegeten. Het spreekt vanzelf dat hij aan een wasbeurt toe is.

Of aan een beker melk.

Ik vraag me af of hij voor een sportieve tas zou kunnen doorgaan. Ik herinner me dat ik hem een aantal seizoenen geleden op de 'terug naar school'-afdeling heb gekocht en me toen opgetogen voelde omdat ik al mijn handtastwijfels in één klap had bezworen. Het zou niet in me opkomen meer dan één tas te kopen, in meer dan één kleur of stijl.

De enige andere tas die ik bezit is een gehavende, kastanjebrui-

ne leren schoudertas die ik vier jaar geleden in de uitverkoop bij Hobbs heb gekocht. Het leer is doorgesleten, zodat je het skelet van de tas kunt zien, maar ik ben er te sterk aan gehecht om hem weg te gooien. Ik blijf maar doen alsof ik hem ga laten maken, al is hij uit de mode.

Hoe meer ik erover nadenk, hoe moeilijker ik het vind accessoires te bedenken die ook maar in de verste verte stijlvol genoemd zouden kunnen worden, laat staan van het eerste garnituur. In elk geval niet de verzameling wollige bruine en grijze baretten waar ik mee vergroeid ben, die zo praktisch zijn omdat ze niet van je hoofd waaien tijdens de winderige Londense winters en omdat ze van onschatbare waarde zijn op die dagen (het worden er steeds meer) dat ik mijn haar niet heb gewassen of zelfs maar heb gekamd. Ik noem ze zelf graag mijn 'crisishaar'.

Ik staar naar mijn voeten, of liever gezegd naar de afgedragen beige gympen waarmee ze getooid zijn. Het heeft geregend en ze zijn doorweekt. De stof boven een van de grote tenen is doorgesleten en ik zie een glimp van een groen met rode kerstsok eronder (die had mijn moeder me gestuurd). Ik wiebel even met mijn grote teen.

Ik heb een snotneus, en zoekend naar een papieren zakdoek in de zak van mijn regenjas ontdek ik een onpaar zwarte handschoenen dat ik een paar weken geleden in de bioscoop op de vloer heb gevonden. Op het moment zelf leek het een hele vondst, maar plotseling wordt het zelfs mij duidelijk dat ik de details van mijn kleding bepaald niet genoeg zorg en aandacht heb gegeven.

Elegantie mag dan in de details schuilen, mijn situatie lijkt iets ernstiger te zijn. Dit roept beslist om drastische maatregelen. Ik neem me in een ongekende uitbarsting van enthousiasme voor mijn metamorfose te beginnen door mijn kast eens grondig te zuiveren. Ik ga me systematisch door mijn garderobe werken en alle elementen eruit wieden die me niet flatteren. En dan heb ik de

ruimte om een nieuwe, verbeterde stijl te creëren rond de kledingstukken die wel flatteus zijn.

Goed, aan de slag dan maar! Ik zwaai met een dramatisch armgebaar mijn kastdeur open en val bijna in zwijm van wanhoop.

Ik bezit een rail vol kledingstukken die ik bij elkaar heb gesprokeld in tweedehandskledingwinkels door het ganse land. Alles wat ik voor me zie, symboliseert een zeker compromis. Rokken die om mijn taille aansluiten, maar uitwaaiëren als iets wat Maria von Trapp niet zou misstaan. Bergen kriebelige of lichtelijk mottige truien – niet één in mijn maat. Jassen van vreemde stoffen en colbertjes zonder bijpassende rok die ik domweg heb gekocht omdat ze me pasten, wat op zich al een belevenis is.

Maar dat is nog niet het ergste. Nee, wat mij volkomen verbijstert, is het kleurengamma. Of liever gezegd het gebrek aan kleur. Wanneer heb ik besloten dat bruin het nieuwe zwart, grijs, rood, blauw en elke andere tint is die je maar kunt verzinnen? Wat zouden die kleurenconsulentes daarvan maken? Of Freud, nu we het er toch over hebben?

Ik staar gefascineerd verlangend naar de gewaagd rode woonkamer van het huis tegenover het onze, maar mijn eigen muren zijn magnoliawit. Mat magnolia, om precies te zijn. En daar heb je het dan: de verschrikkelijke gevolgen van altijd op veilig spelen. Ik heb de garderobe van een tachtig jaar oude heikneuter. Dat wil zeggen, een tachtig jaar oude heikneuter die niets om zijn uiterlijk geeft.

Toch laat ik me niet ontmoedigen.

Ik trek mijn la met ondergoed open.

Ik kieper de hele inhoud op de vloer.

Ik sorteer de bergen geladderde en niet al te geladderde panty's (andere soorten heb ik niet), de uitgelubberde onderbroeken, de onderbroeken waar het elastiek uit piept en de beha's die ik nooit in de wasmachine had moeten stoppen en waaruit nu de dodelijke

uiteinden van beugels steken. Ik maak naarstig een stapel dingen die ik wil houden en een stapel die ik moet weggooien.

Klaar.

Ik haal een vuilniszak uit de keuken en begin hem vol te stoppen. Een vreemde, onbekende energie doorstroomt me, en voordat ik het goed en wel besef, val ik op de rest van mijn kleren aan.

Bergen lelijke, vage, bruinige kledingstukken verdwijnen in rap tempo. Ik gooi truien, colbertjes en álle *Sound of Music*-rokken weg. Nog een vuilniszak: daar gaan de versleten schoenen, de lompe sjaals. Nu de kastanjebruine leren handtas van Hobbs. Ik kan een nieuwe kopen. De zweetdruppels lopen over mijn gezicht, en in de kast kletteren de lege hangers als windorgels tegen elkaar. Ik bind de zakken dicht en zeul ze naar de vuilnisbakken achter het huis. Het is donker en ik voel me net een misdadiger die het bewijs van een uitzonderlijk bloederige wandaad vernietigt.

Ten slotte sta ik voor mijn vrijwel lege kast en neem het resultaat van al mijn inspanningen in ogenschouw. Er zwaait nog een lichtroze katoenen bloes aan de rail, een enkele zwarte rok en een grijze, nauwsluitende overgooier. Op de vloer aan mijn voeten ligt een klein stapeltje nog nét draagbaar ondergoed.

Dit is het. Dit is nu de basis voor mijn nieuwe garderobe, mijn nieuwe identiteit en mijn nieuwe leven.

Ik pak een geeltje van het bureau in de hoek, beschrijf het met knalrode viltstift en plak het in een bovenhoek van de spiegel op de binnendeur van de kleerkast.

Laat je niet verleiden door iets wat niet van het eerste garnituur is, waarschuwt het.

Nee, dat nooit meer.